

Соціальна статистика

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Врегулювання конфліктів та медіація</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: доктор педагогічних наук, професор Панченко Любов Феліксівна, +380963352397, lubov.felixovna@gmail.com Практичні: Андрій Хом'як, викладач</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Соціальна статистика» вивчається протягом одного семестру. Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки. Статус навчальної дисципліни – вибіркова. Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС.

Навчальна дисципліна спирається на знання студентів з курсу «Математичні та статистичні методи аналізу соціальної інформації», загальної соціології, методології та методів соціологічних досліджень.

Студенти мають отримати знання та вміння щодо основних статистичних методів аналізу даних соціальної та демографічної статистики, інтерпретації результатів такого аналізу. У рамках курсу вивчаються сучасні інформаційні технології та засоби візуалізації отриманих даних.

До запланованих видів навчальних занять відносяться лекції, практичні роботи, модульна контрольна робота, розрахункова робота.

Метою дисципліни є формування у студентів здатностей використання статистичних методів до аналізу соціальних процесів та явищ.

2.2. Основні завдання дисципліни:

Згідно з вимогами студенти після засвоєння дисципліни спроможні продемонструвати такі результати навчання:

знання :

- зміст основних категорій та понять статистичної науки;
- історію становлення статистики як науки;
- основні етапи статистичного дослідження;

- сутність статистичних закономірностей;
- особливості оцінки розвитку різних галузей статистики;

уміння:

- застосовувати на практиці методи статистичних досліджень;
- розраховувати статистичні показники соціальних процесів;
- виявляти кількісні закономірності соціальних процесів;
- використовувати комп'ютерні засоби, бази даних та ресурси Інтернет для аналізу даних соціальної статистики

Таким чином в курсі формуються наступні узагальнені знання та уміння з освітньої програми:

- ЗН2 Знання основ науково-дослідницької діяльності, методів, методології, процедур та професійно-етичних стандартів проведення соціологічних досліджень
- ЗН6 Знання характеристик проектної діяльності, способів комп'ютерної обробки результатів соціологічного проекту, способів презентації матеріалу в медіа
- УМ2 Уміння проводити і організувати (самостійно і з командою) соціологічні дослідження в різних сферах соціального життя
- УМ3 Уміння використовувати комп'ютерне програмне забезпечення із обробки та аналізу отримуваної інформації в професійній діяльності
- УМ5 Уміння використовувати методи роботи з базами даних статистичної інформації
- УМ6 Використовувати сучасні методи збору і обробки емпіричної соціологічної інформації
- УМ7 Володіти методиками представлення і захисту своїх дослідницьких результатів
- УМ8 Аналізувати соціальні процеси, вивчати громадську думку, критично оцінювати інформацію

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна спирається на знання студентів з курсу «Математичні та статистичні методи аналізу соціальної інформації», загальної соціології, методології та методів соціологічних досліджень.

Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів, тем	Всього годин	Розподіл навчального часу за видами занять			
		Лекції	Практичні (Семінарські заняття)	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальна теорія статистики					
Тема 1. Предмет та метод статистики	7	1	2	0	4
Тема 2. Статистичне спостереження	7	1	2	0	4
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних	7	1	2	0	4
Тема 4. Статистичні величини	6	1	2	0	3
Тема 5. Статистичне вивчення варіації ознак	6	1	2	0	3
Тема 6. Вивчення динаміки соціально-економічних явищ	6	1	2	0	3
Тема 7. Вивчення сезонності соціально-економічних явищ	6	1	2	0	3
Тема 8. Індекси	6	1	2	0	3

Тема 9. Кореляційний зв'язок та його статистичне вивчення	6	1	2	0	3
Контрольна робота по темах Розділу 1	0	0	0	0	
Всього за розділом 1.	57	9	18	0	30
Розділ 2. Галузі соціальної статистики					
Тема 1. Соціальна статистика як складова статистичної науки.	7	1	2	0	4
Тема 2. Статистика населення. Склад населення.	7	1	2	0	4
Тема 3. Статистика населення. Дослідження демографічних процесів.	7	1	2	0	4
Тема 4. Статистика ринку праці.	6	1	2	0	3
Тема 5. Статистика рівня життя населення.	6	1	2	0	3
Тема 6. Статистика освіти, науки та культури. Інші галузі статистики.	6	1	2	0	3
Тема 7. Статистика охорони здоров'я.	6	1	2	0	3
Тема 8. Статистика миру та конфліктів.	6	1	2	0	3
Тема 9. Візуалізація даних соціально-демографічної статистики засобами інформаційних технологій.	6	1	2	0	3
Всього за розділом 2.	57	9	18	0	30
Залік	6				6
Всього годин	120	18	36	0	66

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

3. Навчальні матеріали та ресурси

Рекомендована література

Базова

1. Режим доступу: <http://www.sociology.kpi.ua/literature> - кафедра соціології КПІ ім.Ігоря Сікорського
2. Ефимова М.Р., Петрова Е.В., Румянцев В.Н. Общая теория статистики. - Москва, Инфра-М, 1996.
3. Социальная статистика / Под. Ред Елисейевой М.С. – М, 1999.
4. Панченко Л.Ф. Математичні та статистичні методи аналізу соціологічної інформації. К., КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018.
5. Прибиткова І.М. Основи демографії. – К., АртЕк, 1995. – 256 с.
6. Статистика / За редакцією А.В. Головача, А.М.Єріної, О.В. Козирева. – К.: Вища школа, 1993.

Допоміжна

1. Комплексне демографічне дослідження в Україні / С.І. Пирожков, Е.М. Лібанова, О.Г.

- Осауленко, Н.С. Власенко та ін./ за ред. чл.-кор. НАНУ, д.е.н., проф. Е.М. Лібанової. – К.: Український центр соціальних реформ, 2005.
2. Корчак-Чепурковский Ю.А Избранные демографические исследования. — М., 1970.
  3. Перший Всеукраїнський перепис населення: історичні, методологічні, соціальні, економічні, етнічні аспекти / Авт. кол. Власенко Н.С., Лібанова Е.М., Осауленко О.Г. та ін.; Наук. ред.: акад. Кураса І.Ф., акад. Пирожкова С.І.; Державний комітет статистики України; Ін-т демографії та соц. Досліджень НАН України. – К., ІВЦ Держкомстату України, 2004.
  4. Стеценко С.Г., Швець В.Г. Статистика населення. - К.: Вища школа, 1993.
  5. Костецький Я. Соціальна статистика.– Тернопіль: Економічна думка, 2011. – 303 с.
  6. Лугінін О.Є. Статистика. – К., Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
  7. Мармоза А.Т. Теорія статистики. – Київ, Центр учбової літератури, 2013. –598 с.
  8. Панченко Л.Ф. Підготовка майбутніх соціологів до комп'ютерного аналізу демографічних процесів та структур // Information Technologies and Learning Tools/ 2018.
  9. Панченко Л. Ф. Практикум по анализу данных. – Луганск, Изд-во ГУ «ЛНУ имени Тараса Шевченко», 2013. – 269 с.
  10. Панченко Л.Ф. До питання використання кількісних методів у дослідженнях конфліктів // Вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”. Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. – Київ, 2018. – № 3 (39). – С.21–27.
  11. Пилипенко В.Е., Вишняк О.І., Куценко О.Д. Спеціальні та галузеві соціології. – К.: Каравелла, 2003. – 304 с.
  12. Столяров Г. С., Огай М. Ю. Соціальна статистика: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 195 с.
  13. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.] ; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка ; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентст- во», 2012. – 498 с.
  14. Шипунов А.Б. и др. Наглядная статистика. Используем R! – М.: ДМК ПРЕСС, 2012. – 298 с.
  15. Druckman D. Doing Research: Methods of Inquiry for Conflict Analysis / Daniel Druckman/ SAGE Publication. – 2005. – 387 p.
  16. Mitchell C. Conflict, Social Change and Conflict Resolution. An Enquiry. The Berghof Handbook Dialogue. –2005. – №5. – 25 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.berghof-foundation.org/fileadmin/redaktion/Publications/Handbook/Dialogue_Chapters/dialogue5_mitchell_lead-1.pdf
  17. Coleman P.T. The Handbook of Conflict Resolution: Theory and Practice / Peter T. Coleman, Morton Deutsch, Eric C. Marcus/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=ay74AgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>
  18. Caplan R. Studying Conflict And Practicing Peacebuilding/ Richard Caplan // E-International Relations. - Jul 20, 2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-ir.info/2017/07/20/studying-conflict-and-practicing-peacebuilding/>
  19. Schrod P.A. Prediction of Interstate Conflict Outcomes Using a Neural Network / Philip A. Schrod // Social Science Computer Review. – 1991. – Vol. 9, №3. – P. 359–380.
  20. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна статистика України
  21. www.ec.europa.eu/eurostat – статистична інформація про країни Європейського союзу
  22. <https://idss.org.ua/index> – Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України
  23. www.r-project.org – The R Project for Statistical Computing
  24. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal
  25. www.gapminder.com – візуалізація даних соціальної та демографічної статистики

4. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальні заняття з дисципліни “Соціальна статистика” проводяться у формі лекційних, практичних та лабораторних занять. На лекціях викладач знайомить студентів з ключовими статистичними поняттями, основними статистичними методами, які використовуються для аналізу даних соціальної та демографічної статистики. Лекції відбуваються в діалоговій формі з використанням мультимедійних презентацій, запитаннями та дискусією. Практичні та лабораторні заняття проходять з використанням комп’ютерних пристроїв, де студенти виконують завдання комп’ютерного практикуму з аналізу даних соціальної та демографічної статистики в середовищах Excel, SPSS, R. Модульна контрольна робота та розрахункова контрольна робота призначені для оцінювання знань та умінь студентів формулювати статистичні гіпотези, обирати статистичні методи, адекватні задачам, використовувати програмні засоби для аналізу даних, інтерпретувати отримані результати та надавати звіти.

Всі заняття супроводжуються матеріалами та завданнями в системі дистанційного навчання Moodle.

Тематика та зміст лекцій

Лекція 1: Предмет та метод статистики

Основні питання: Поняття про статистику. Історичний нарис виникнення статистики. Основні категорії статистики. Структура статистичної науки. Метод статистики. Етапи статистичного дослідження.

СРС: Розвиток статистичної думки в Україні. Видатні українські вчені-статистики.

Лекція 2: Статистичне спостереження

Основні питання: Статистичне спостереження – перший етап статистичного дослідження. Вимоги до статистичних даних. Організація статистичного спостереження. Поняття вибіркового спостереження.

СРС: Способи відбору одиниць до вибіркової сукупності

Лекція 3: Зведення і групування статистичних даних

Основні питання: Поняття про зведення і групування статистичних даних. Види групувань. Техніка проведення групувань. Статистичні таблиці.

СРС: Статистичні графіки та статистичні карти

Лекція 4: Статистичні величини

Основні питання: Поняття про абсолютні та відносні величини. Види відносних величин. Середні величини, види середніх

СРС: Особливості застосування різних видів середніх

Лекція 5: Статистичне вивчення варіації ознак

Основні питання: Поняття про варіацію, важливість вивчення варіації кількісних ознак. Система показників варіації. Статистичні характеристики форми розподілу.

СРС: Критерії нормального розподілу

Лекція 6: Вивчення динаміки соціально-економічних явищ

Основні питання: Ряди динаміки: поняття, класифікація. Показники аналізу рядів динаміки. Методи виявлення тенденції розвитку. Інтерполяція та екстраполяція рядів динаміки

СРС: Виявлення динаміки явищ за допомогою комп’ютерних засобів

Лекція 7: Вивчення сезонності соціально-економічних явищ

Основні питання: Поняття сезонної нерівномірності та її характеристика. Показники сезонності. Крива сезонності

СРС: Сезонні явища

Лекція 8: Індекси

Основні питання: Сутність індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. Види індексів. Зведені індекси та їх застосування. Методи обчислення індексу цін.

СРС: Обчислення індексів товарообігу

Лекція 9: Кореляційний зв'язок та його статистичне вивчення

Основні питання: Поняття про кореляційний взаємозв'язок. Лінійний коефіцієнт кореляції як засіб виміру тісноти зв'язку. Рангові коефіцієнти кореляції.

СРС: Особливості застосування різних видів коефіцієнтів кореляції

Лекція 10: Соціальна статистика як складова статистичної науки

Основні питання: Поняття про соціальну статистику. Актуальність соціальних проблем.

Основні завдання соціальної статистики. Галузі соціальної статистики.

СРС: Взаємозв'язок соціальної статистики з іншими науками

Лекція 11: Статистика населення. Склад населення

Основні питання: Завдання статистики населення. Склад населення за статтю. Віковий склад населення. Сімейний склад населення. Типи сімей. Економічні групування населення.

Групування за соціальним статусом. Національний склад населення.

СРС: Склад населення за шлюбним станом

Лекція 12: Дослідження демографічних процесів

Основні питання: Основні види демографічних показників. Статистичне вивчення народжуваності. Шлюбність, розлучуваність та овдовіння. Смертність населення, причини смерті та їх класифікація. Міграції населення як об'єкт статистичних досліджень.

СРС: Територіальні коефіцієнти міграцій

Лекція 13: Статистика ринку праці

Основні питання: Завдання статистики ринку праці. Джерела даних. Поняття економічної активності, зайнятості та безробіття. Критерії виділення економічно активного, зайнятого та безробітного населення. Зайнятість населення. Види зайнятості. Безробіття, його причини. Показники безробіття.

СРС: Природна норма та критичний рівень безробіття

Лекція 14: Статистика рівня життя населення

Основні питання: Поняття про рівень життя населення. Завдання статистичного вивчення рівня життя. Джерела інформації. Система показників доходів та витрат. Соціальні нормативи.

Статистичне вивчення диференціації доходів. Бідність як об'єкт статистичних досліджень.

Критерії та показники бідності. Статистичне вивчення споживання. Статистика житлових умов.

Статистика вільного часу.

СРС: Соціальні нормативи в Україні

Лекція 15: Статистика освіти

Основні питання: Завдання статистики освіти. Джерела інформації. Досягнутий рівень освіти населення та його показники. Статистичне вивчення функціонування системи освіти. Оцінка охоплення населення освітою.

СРС: Види освіти в Україні

Лекція 16. Санітарна статистика. Статистика здоров'я

Основні питання: Завдання санітарної статистики. Джерела інформації. Оцінка рівня здоров'я населення. Статистичне вивчення розвитку системи охорони здоров'я та надання населенню медичних послуг. Статистика професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві. Клінічна статистика.

СРС: Вивчення самооцінки населенням власного рівня здоров'я

Лекція 17. Статистика миру та конфліктів.

Основні питання: Індекси, пов'язані з миром та конфліктами. глобальний індекс миру, індекс позитивного миру, глобальний індекс тероризму, індекс корупції (The Human Development Index,

the Global Peace Index, the Positive Peace Index, the Global Terrorism Index, The Corruptions Perception Index). Показники GPI (Global Peace Index, Глобальний індекс миру), запропонованого Інститутом економіки і миру (Institute for Economics and Peace, IEP), що охоплюють три аспекти: тривалість локального або міжнародного конфлікту, соціальну безпеку, милітаризацію. Програма Uppsala Conflict Data Program (UCDP) - один з головних провайдерів даних про організоване насильство в світі та найстаріший проект збору даних про громадянські війни, що має історію майже 40 років. Джерела даних: Всесвітній банк, Євростат, Інститут дослідження миру в Осло, Стокгольмський інститут дослідження миру (SIPRI) та ін.

СРС: Пошук інформації в базах даних миру та конфліктів

Лекція 18. Візуалізація даних соціальної статистики засобами Garminder.

Основні питання: Мета проекту. Інструменти візуалізації: Income, Maps, Ranks, Trends, Ages, Dollar street.

СРС: Візуалізація даних освітньої статистики засобами Garminder

Щотижневе планування практичних робіт

№. з / п	Результати навчання	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Знання: – основні напрямки використання математичних та статистичних методів, специфіку та труднощі їх використання для аналізу даних соціальної статистики	Усне опитування, тестування, виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму	Тиждень 1-18
2	Уміння зведення та групування статистичних даних. Уміння обчислення та інтерпретації абсолютних та відносних величин, мір центральної тенденції, варіації, квантилів, процентилів, будувати частотні розподіли в середовищах Excel, SPSS, R	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму	Тиждень 1
3	Уміння обчислювати коефіцієнти нерівності Лоренца та Джині, будувати криву Лоренца, інтерпретувати результати	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму	Тиждень 2
4	Розуміти сутність часових рядів, уміти обчислювати їх показники	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму	Тиждень 3
5	Знання сутності сезонності соціально-економічних явищ. Уміти обчислювати показники сезонності. Розраховувати індекс сезонності засобами Forecasting, Season Decomposition	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму	Тиждень 4
6	Уміння обчислювати та інтерпретувати ковзне середнє у аналізі даних соціальної статистики	Виконання та звіт з робіт	Тиждень 5

		комп'ютерного практикуму	
7	Знання особливостей застосування різних коефіцієнтів кореляції для вивчення соціальних явищ. Уміння розраховувати коефіцієнти та інтерпретувати результати.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму, Тест-Kahoot з кореляційного аналізу	Тиждень 6
8	Знання особливостей різноманітних індексів для аналізу даних соціальної статистики, уміти розраховувати індекси структурних зрушень, індекси цін, соціометричні індекси, тощо. Уміння будувати групові індекси.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму, МКР	Тиждень 7
9	Уміння обчислення показників чисельності населення та їх аналіз. Уміння будувати статеві-вікові піраміди засобами Excel, SPSS, R та інтерпретувати їх.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 8
10	Уміти обчислювати показники зайнятості та безробіття та їх аналізувати.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 9
11	Уміння аналізувати дані освітньої статистики. Аналіз даних ЗНО в Україні.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 10
12	Уміння аналізувати дані статистики культури.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 11
13	Уміння аналізувати дані статистики здоров'я. Рейтинг країн ЄС за рівнем доступності шкідливих речей.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 12
14	Знати особливості вимірювання даних миру та конфліктів. Уміння аналізувати дані баз даних з питань миру та конфліктів.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму РГР	Тиждень 13
15	Знати методи дослідження міграції. Уміти обчислювати показники чистої міграції та валової міграції у середовищах Excel, SPSS, R	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму, РГР	Тиждень 15
16	Знати класифікацію вікової структури населення. Уміти обчислювати коефіцієнти навантаження дітьми та прабатьками.	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму, РГР	Тиждень 16
17	Знати можливості баз даних з питань миру та конфліктів. Уміти шукати необхідну інформацію	Виконання та звіт з робіт	Тиждень 17

	в них. Знати призначення індексів щодо миру та конфліктів.	комп'ютерного практикуму РГР	
18	Уміти візуалізувати дані соціальної статистики засобами Garmider	Виконання та звіт з робіт комп'ютерного практикуму, РГР	Тиждень 18

5. Самостійна робота студента/аспіранта

Види самостійної роботи: підготовка до практичних та лабораторних занять (перегляд матеріалів поточної лекції), виконання завдань для самостійної роботи, виконання розрахункової роботи. Усі терміни виконання (дедлайни) наводяться в системі Мудл потижнево.

Політика дисципліни

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

На лекціях та заняттях вітаються питання, дискусії, діалог; передбачається атмосфера толерантності та поваги до Іншого. Викладачі та студенти керуються нормами етичної поведінки та принципами академічної доброчесності у викладанні та навчання (Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського). Студенти можуть звернутися до викладача по необхідну допомогу або консультацію face-to-face або засобами електронної пошти та соціальних мереж. Заохочувальні бали додаються до семестрового рейтингу студента, який максимально може досягати 100 балів.

Заохочувальні бали

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів
Публікація наукової статті	10 балів

Опанування дистанційних курсів.

За бажанням здобувача в умовах, що не сприяють регулярному відвідуванню занять, допускається вивчення окремих змістовних частин освітнього компонента в асинхронному режимі, зокрема, через опанування дистанційних курсів. Для врахування в системі оцінювання балів за опанування таких курсів, вони мають відповідати змістовно силабусу, бути узгоджені із викладачем, та на підтвердження проходження курсів студент має надати відповідний документ із зазначенням назви та обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку, визначеному у відповідному Положенні КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Відвідування занять

Відвідування лекційних, практичних та лабораторних занять є обов'язковим.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Пропущену модульну контрольну роботу можна написати повторно, але до моменту проставлення проміжної атестації з урахуванням часу, необхідного викладачу для перевірки роботи.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів студент має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі студентом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії студента. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Календарний рубіжний контроль

На першій проміжній атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів.

На другій проміжній атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований».

Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання не засвоєного студентом матеріалу та демонстрації виконаних практичних та лабораторних робіт.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 20 балів	≥ 40 балів
	...	+	+
	...	...	...
	...	...	...
	...	...	...

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

№. з / п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Виконання практичних та лабораторних робіт в комп'ютерному класі + звіт з лаб.	60	3	20	60
2.	Розрахункова графічна робота – кейс з аналізу даних (РГР)	20	20	1	20
3.	Модульна контрольна робота (МКР)	20	20	1	20
	Всього				100

Семестровий контроль: *залік*

Умови допуску до семестрового контролю: *семестровий рейтинг більше 40 балів.*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Додаток 1. Перелік питань до заліку з дисципліни «Соціальна статистика»

1. Поняття про статистику. Основні категорії статистики.
2. Структура статистичної науки. Метод статистики. Етапи статистичного дослідження.
3. Статистичне спостереження – перший етап статистичного дослідження.
4. Вимоги до статистичних даних. Організація статистичного спостереження.
5. Поняття вибіркового спостереження.
6. Поняття про зведення і групування статистичних даних. Види групувань.
7. Техніка проведення групувань. Статистичні таблиці.
8. Поняття про абсолютні та відносні величини. Види відносних величин.
9. Середні величини, види середніх.
10. Поняття про варіацію, важливість вивчення варіації кількісних ознак.
11. Система показників варіації.
12. Статистичні характеристики форми розподілу.
13. Ряди динаміки: поняття, класифікація. Показники аналізу рядів динаміки.
14. Поняття сезонної нерівномірності та її характеристика.
15. Показники сезонності. Крива сезонності.
16. Сутність індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. Види індексів.
17. Зведені індекси та їх застосування.
18. Методи обчислення індексу цін.
19. Поняття про кореляційний взаємозв'язок.
20. Лінійний коефіцієнт кореляції як засіб виміру тісноти зв'язку.
21. Рангові коефіцієнти кореляції. Коефіцієнти асоціації та контингенції.
22. Критерій Пірсона χ^2 -квадрат та його використання для аналізу рядів розподілу

23. Частковий коефіцієнт кореляції Пірсона.
24. Коефіцієнти дослідження структурних зрушень.
25. Основні завдання соціальної статистики. Галузі соціальної статистики.
26. Склад населення за статтю. Віковий склад населення. Статеві-вікові піраміди.
27. Сімейний склад населення. Типи сімей.
28. Демографічні коефіцієнти.
29. Статистичне вивчення народжуваності.
30. Шлюбність, розлучуваність та овдовіння.
31. Смертність населення, причини смерті та їх класифікація.
32. Міграції населення як об'єкт статистичних досліджень.
33. Завдання статистики ринку праці. Джерела даних.
34. Поняття економічної активності, зайнятості та безробіття. Критерії виділення економічно активного, зайнятого та безробітного населення.
35. Безробіття, його причини. Показники безробіття.
36. Поняття про рівень життя населення. Завдання статистичного вивчення рівня життя. Джерела інформації.
37. Статистичне вивчення диференціації доходів.
38. Бідність як об'єкт статистичних досліджень. Критерії та показники бідності.
39. Завдання статистики освіти. Джерела інформації.
40. Досягнутий рівень освіти населення та його показники.
41. Статистичне вивчення функціонування системи освіти. Оцінка охоплення населення освітою.
42. Оцінка рівня здоров'я населення. Статистичне вивчення розвитку системи охорони здоров'я та надання населенню медичних послуг.
43. Інші галузі статистики: статистика культури та мистецтва, статистика науки
44. Джерела даних державної статистики України.
45. Візуалізація даних соціальної статистики засобами Excel, SPSS, R.
46. Візуалізація даних соціальної статистики та демографічних процесів засобами Garminder.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри, доктором педагогічних наук, професором Панченко Л.Ф.

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024)